

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gavdendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventvales Conciones

Laetitiae Perfectae Artificivm In Conscientiae Recta Efformatione
inuentum, & per Adventvales Conciones expositum ac demonstratum

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1667

§. I. Tribunal in quo criminibus gratia concedenda est, rectè hominibus à
Christo concreditur, vt in peccatoribus fiducia adeundi hunc thronum
excitetur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11367

Tribunal in quo criminibus Gratia concedenda est, recte hominibus à Christo concreditur, ut in peccatoribus fiducia adeundi hunc thronum excitetur.

Suadetur peccatori ut thronum gratia superplex adest.

Omnia nunc tandem in comperto sunt scelera, quæ sibi Deo, que fidelis Conscientia, pro sibi imposito munere potuit indagare. Deploravit miseram sortem peccator; pudet peccasse, criminis sese agnoscit reum, eaque meruisse supplicia quæ non nisi æternis ignibus sint expianda. Detestatur itaque impudenteriam suam à seipso conuictus reus, amicitiæque diuinæ à se tam indignis modis violatæ redintegrationem, toto animo concupiscit. Sed quid aget? quò se vertet? quæ merita redintegranda gratiæ ex suâ parte poterit adferre miser homuncio? aut quos causæ suæ patronos adhibebit, tot & tam infandis titulis, hostis Dei? Patronos certè defendendæ causæ tam perditæ si conquiri mus, aut merita nostra placando Numinis si inuestigamus, desperata prorsus res est. Neque enim ad justitiæ tribunal euocanda est hæc causa, nec ad judicii trutinam expendenda; cùm nulla prorsus defensioni justæ pateat via. Hoc cùm ita sit, atque adeo præclusus in justitiæ subselliis omnis eudadendi modus, sanè ex consilio Apostoli, *Adeamus ergo cum fiduciâ thronum gratiæ, ut misericordiam consequamur;* qui alia nullâ ratione, justitiæ seueritatem pessimum declinare.

Per placet profectò opportunum in re perditissimâ consilium: præfertim dum istud attendo, quod mihi de adeundi fiduciâ insuffrat Apostolus. Quid enim quæso est in peccatore miserrimo, & tamen impudentissimo, quod quidquam fiduciæ ad adeundum hunc thronum gratiæ possit meritò suppeditare? Nihil prorsus. Sic est; conclamatum est fateor, site aspicis o peccator; si tua intueris, actum est de te. Verum Iudicem attende huic throno præfectum, ait Paulus, atque illico redibit animo vigor. *Habentes ergo Pontificem magnum qui penetravit cœlos, Iesum filium Dei, teneamus confessionem,* seu vt D. Ambrosius, *speli nostre confessionem id est professionem:* non enim habemus Pontificem qui non possit

Ad Hebr. 4.v.16.

Ibid. v.14. & 15.

possit compati infirmitatibus nostris, tentatum autem per omnia pro similitudine absque peccato. Adeamus ergo cum fiduciâ thronum gratiae. Quasi si dicat Apostolus, tam misericordem, nostrisque miseriis tam benignè indolentem judicem cùm habeamus, profectò magnis animis, magnâque consequendæ veniæ fiduciâ adeamus eum qui naturæ nostræ similitudinem induit, vt naturæ perditæ subueniret. Nec verò te Judicis nomen terreat; neandum enim justitiæ tribunal occupat, sed gratia throno præsidet; ex illo tamen sententiam latus aliquando, si hunc adire neglexeris. Hæc quidem jam aliâs expendimus. Adeamus ergo si sapimus thronum gratiæ, antequam in Iudicis severissimi tribunal commutetur. Adeamus inquam, dum rebus nostris rite procurandis tempus est accommodum, ut gratiam inueniamus in auxilio opportuno, seu tempestivo; erit enim aliquando tempus, vti importunum precibus lachrymisque frusta profundendis, ita & præstandæ gratiæ minimè opportunum.

Tract. 12.
§. 2.

3. Neque verò hîc multis inquirendum est, vbinam terrarum hic thronus gratiæ fixus sit; scimus enim cum qui de seipso apud Joannem testatur, omnem sibi generis humani dijudicandi jurisdictionem esse concreditam; *Neque enim Pater judicat quemquam; sed omne iudicium dedit filio, ut omnes honorent filium: scimus inquam hunc Filium Dei, quia & Filius hominis est, humanæ imbecillitatis misertum, thronum hunc in terris fixisse, suam jurisdictionem Ecclesiæ, sponsæ sibi dilectissimæ, concredidisse, eiusque exercitium Sacerdotibus, hominibus nempe, commendasse. Idque diserte docet Tridentinum hisce verbis:*

*Et thronum hunc
Sacerdotibus, tan-
quam vi-
carius con-
credidit,*

Trid. sess. 14. c. 5. *Dominus noster Jesus Christus è terris ascensus ad cælos, Sacerdotes sui ipsius Vicarios reliquit tamquam præsides dicitur judges, ad quos omnia mortalia criminâ deferantur, in que Christi fideles ceciderint; quo, pro potestate clavium remissionis aut retentionis peccatorum sententiam pronuntient. En jurisdictionem Filii Dei communicatam filiis hominum; hominibus inquam naturæ fragilitati expositis: ut tantò majori cum fiduciâ humanos vultus subeat peccator, minùsque erubescat sclera sua confiteri homini iisdem criminibus aliquando inuoluto, aut saltem obnoxio. Quis enim non misereatur de facili, qui se miserum aut esse, aut esse posse prudens meminerit?*

*ut majori;
fiducia pec-
cator ad
eos, tan-
quam ad
sui similes
accedat.*

4. *Hinc sanè benevolentia fuit maximæ, Christum neque per*

N n n 3

se

se huic throno præsidere ex eoque jus dicere, neque etiam Angelis, Beatisue mentibus eum voluisse concredere. Magno inquam consilio, hominibus vicariam potestatem delegauit; vt tanto majorem peccatoribus fiduciam suggereret referendi gratiam ab iis subselliis, è quibus à mortali homine jus dici mortalibus persentiscerent. Quod si enim Humanitati suæ authoritatem illam Christus reseruasset, humana licet sit eius natura nostræque persimilis, adeoque perquâm humana & in omnem commiserationem peccatori exhibendam summoperè inflexa; gloria tamen est, & extra vicissitudines omnes naturæ posita; præterquam quod nullâ vñquam peccati labo fuerit implicata. Sic ergo, hominem tam gloriosum & longè supra majestatem omnem dignitate euctum, præ humanâ fragilitate, adire pudiisset forsitan peccatorem gratiæ petendæ caussâ, cuius Patrem à se meminerit per summam impudentiam violatum. Hominis igitur fragilitati vt succurreret *Iesus Christus è terris ascensurus ad cœlos*, jurisdictionis suæ exercitio statuit abstinere, illudque in Vicarios à se destinatos transfundere. Vicarios autem noluit aut ex Angelis, aut ex Beatorum mentium cœtu assumere; primò quidem, quod corpore omni cùm careant, humanis oculis cœlestes illæ mentes peruestigari non possint: atque adeo judices eiusmodi humanis vñsibus & commercio non fuissent accommodi. Deinde, etiamsi Diuinâ quâdam potentia facti fuissent aspectabiles, tamen majestate hominibus prorsus inusitatâ, cœlestique quâ eas condecorari decet gloriâ, perculsissent homines; & quos spe gratiæ obtainendæ debuissent ad se allicere, proculdubio dignitatis splendore nimio, à subselliis suis arcuissent. Tertiò deinde, multum de præstandâ misericordiâ detraictum sufficit, si ea ab Angelis miseriarum omnium inexpertis, purisque scelerum fuerat obtainenda. Aliæ itaque creaturæ ratione præditæ cùm non sint super, ad meros homines deuoluta est ea jurisdictione: vt & facilior esset paratiorque, ab homine homini præstanta gratia, & ad eam petendam aditus peccatori procluitor.

En quâm humanè Christus egerit. Tantam rem, quanta est peccatoris cum Deo reconciliatio, homini concredidit, vt peccatori fiduciam faciat judicis similitudo, humanoque commercio inita familiaritas. An autem de gratiâ obtainendâ desperandum est, ybi sanguis noster est qui judicat?

Adeamus

Cur Christus Humanitati jure, aut Angelis aut Sancti po testatem eam non refutatur?

Ratio prima

Secunda

Tertia

Adeamus ergo cum fiducia tbronum gratie, in quo miseriæ humanae dominantur, vt miseriis nostris finem faciant.

5. Quid, quod destinato consilio non innocentem homini, sed summo nuper peccatori jurisdictionem suam Christus tradiderit, tantum ut fiduciam adeundi judicem, peccatori praestaret peccandi similitudo; & rursus, ut Judicis severitatem, ad misericordiam emolliret peccati a se commissi memoria? Quid enim? an non Petro commissæ sunt claves regni cœlorum? an non ei tradita potestas ligandi atque soluendi, quæ deinde in Ecclesiam per eius successores, filio non interrupto, felicissimè demanauit? Atqui perfidus fuit Petrus, benignissimum Dominum per summam infamiam ejurauit: & huic tam perjuro & infideli, jurisdictionem suam Christus credit? Hoc verò facere si mente jam statuerat, cur eum tam turpiter labi Christus est passus? Dicam. Ut peccatorem se Petrus dum meminit, misericordiæ sibi tam de facili præstite recordetur; eamque discat gratiam præstare miseriis, quam ipse in beneficentissimo Domino fuerat expertus. Hæc sanè D. Augustini mens est. *Ided, inquit, Beatum Petrum paululum Dominus subdeseruit . . . . . ut Ecclesiæ rectori futuro, ignoscendi quedam regula poneretur. Credende enim erant Petro claves Ecclesiæ, imò credite sunt ei claves regni cœlorum. Credenda quoque ei erat populorum innumera multitudo, quæ esset pro sua nature vitijs passionibusque, culpis inuoluta atque peccatis. Quid tum? tradenda igitur ei est regula. Sed quæ? Audi Augustinum: Videlicet ut in clavis fidelis janitor, in sententijs esset clementissimus dispensator. Optimè. At quo pacto clementiam a Petro, homine austero & rigido, extorquebimus? Non alio sanè, quam si & ipse peccato, & quidem turpissimo obnoxius, clementiam discat, dum experitur. Ita agendum sentit Augustinus. Erat enim, inquit, revera hic Petrus paulò durior & severior, sicut eius austерitatem truncata ob Christi injuriam servi Principis Sacerdotum declarat auricula. Hic igitur tam durus tamque severus, si donum non peccandi a Domino fuisset adeptus, quæ venia commissis populis donaretur? Sed idcirco Diuine Pronudentie secretum ita temperauit, atque permisit ut primus ipse laberetur ac rueret in peccatum, quod erga peccatores duriorem sententiam proprij casus intuitus, temperaret.*

Neque innocentem hominem huic throno præficit, sed Petru pecatorem aliquando, magno sane consilio.

D. Aug.
fer. i. fer.
4. post
Domin.
Palm.

6. Temperatam igitur cum noueris Judicis in te ferendam sententiam o Peccator! suæque infirmitatis conscos, tuæ impunitis

*Collectio
argumentorum.*

mis misereri scias eos qui Vicariam Christi jurisdictionem obtinent; nouerisque præterea, vt jam ostendimus, idcirco eos ad hoc munus præcipue præ Angelis esse electos, & quidem destinato consilio optimi Saluatoris ex hisce terris ad cœlos ascendentis, vt commodissimum obtainenda gratia peccatoris judicem designaret, eumque quem adire minimus subiret pudor; quis enim Angeli vultus ferret? sanè *ad eam nos thronum gratia*, tam gratiose hominibus contraditum, & sine dubio misericordiam consequemur in auxilio opportuno.

§. II.

Hoc verò majores peccatori animos dabit, quod in hoc throno non detur nuda scelerum impunitas; sed quod ex gratia sanctificans infundatur; & perfecta ineatur cum Deo amicitia.

Gratia scelerum qua à Senatu politico praestatur, res nibil dat præter impunitatem scelerum. **A**lterum tamen est quod non plegeat meminisse, quodque fiduciam nihilominus adeundi throni tam benigni vehementer acuer. Nimurum, sacrum hoc gratia tribunal, non esse forensibus & ciuilibus omnino persimile, in quibus tamen etiam gratia criminibus aut datur, aut à Principe data declaratur. Longè profectò altioris nostrum est ordinis. In illis enim gratia quæ reo præstatur, aliud nihil est, quam criminis commissi impunitas. Nihil verò præterea reo datur, quod Principi à se offenso fiat gratiosus; nihil quidquam ei decoris additur, quod in amicitiam Regis mereatur admittri. Initur quidem aliqua cum offenso reconciliatio, sed quæ negatiua, vt sumnum, dicenda sit; id est eiusmodi, vt pœnas de commissâ in se perfidiâ Princeps post hac sumpturus non sit. At quod ad familiaritatem intimam cum Rege ineundam admittendus sit; quod ad amicitiae adita adhibendus; quod ad secretiora, vt inter amicos fit, benevolentiae signa admouendus; quod diuitiis cumulandus; quod nouis condecorandus sit honoribus, is qui rebellis nuper, perduellionis gratiam accipit, quis id speret? Quis id nisi demens sibi præstandum esse persuadeat? Sanè hæc quæ conceditur vitæ gratia, bona tanta non